

[Holger Eriksen.]

disk holdbart. Vil man nogen sinde ændre pristallets opbygning, må det være med gyldighed fra næste overenskomstperiodes begyndelse; men selv i så fald ville jeg være betænkelig, dels som følge af det, jeg allerede har sagt om pristallet som den regulator, der fastslår reallønniveauet, dels af den grund, at selv om erfaringen viser, at det i praksis ikke har betydet meget, om skatterne var indeholdt i pristallet eller ikke, ville dog den omstændighed, at vi har en progressiv direkte beskatning, medføre en tendens til, at pristallet ikke registrerede den faktiske realløn i det øjeblik, skatterne var unddraget. Et eksempel vil vise det.

Vi tænker os, at en tjenestemand på et givet tidspunkt har en løn på 5 000 kr. og en bruttobeskatning f. eks. på 10 pct. eller 500 kr.; der bliver altså 4 500 kr. tilbage til ham selv. Efter nogle års forløb er kroneværdien halveret; han får altså nu 10 000 kr., hvoraf bruttobeskatningen måske er 20 pct., eller 2 000 kr. Der bliver altså tilbage til ham selv 8 000 kr. eller, omregnet i den oprindelige krone, 4 000 kr. eller med andre ord 500 kr. mindre end det, han startede med. Det ville ikke være retfærdigt på den måde.

Stedtillægget har jo haft som forudsætning en formodning eller eventuel viden om, at det samme levestandardniveau kan opnås billigere ét sted end et andet. Det er diskutabelt, om dette er tilfældet; hvor det gælder sociale ydelser, har der været en tendens til at formindske forskellen, og med hensyn til specielle fradrag, der gælder ved beregningen af statsskatten for København og en stor del af de københavnske forstadskommuner, har man været uden fast grund under fødderne. Statistisk departement skulle foretage en undersøgelse, men resultatet siger efter min mening ikke så forfærdelig meget. Man har fastslået, at de, der boede i de pågældende områder, brugte mere end dem, der boede i de andre områder, hvilket ikke forbavser, når de tjener mere; men det spørgsmål, som man egentlig skulle finde ud af, nemlig om der var en væsentlig forskel i den pris, man skal betale for en vis mængde livsforbrødsvarer, står stadig væk ubesvaret. Da man skulle tage standpunkt til

stedtillægget, opgav man imidlertid stort set hele hensynet til det nævnte hovedpunkt og anlagde i stedet for en anden betragtning, nemlig den, at det er en uomstødelig kendsgerning, at arbejdslønnen i København og omegn er højere end i det øvrige land. Det er et synspunkt, man må bøje sig for; thi når formålet er så vidt muligt at skabe paritet med forholdene i de private virksomheder, må der tages hensyn dertil. Omvendt kan naturligvis anføres, at dette synspunkt ikke kan bruges, når det gælder sociale ydelser eller skattefradrag. Selve den omstændighed, at man tjener mere, berettiger jo ikke til større fradrag. Spørgsmålet bliver her, om man for det, man tjener, kan opnå de samme værdier, som andre kun kan erhverve for et højere beløb.

Nu har man nøjedes med 4 forskellige satser stedtillæg mod tidligere 5, og der er sket en ikke uvæsentlig forhøjelse af det københavnske tillæg, nemlig med 44 pct., medens forhøjelsen for B-byerne kun er på 20 pct. og for de øvrige områder noget mindre. Alligevel må det indrømmes, at staten ikke yder dækning for den løn-forskel, der er mellem privat ansatte arbejdere i København og i provinsen. Klassificeringen, afgørelsen af, hvor man skal anbringes i de forskellige stedtillægsgrupper, foregår på grundlag af de kommunale skatter og huslejen, hvor der kan indhentes konkrete oplysninger, og desuden på grundlag af noget, der betegnes som „sådanne ganske særlige forhold for levevilkårene, der måtte kunne begrunde en forandring“. Det giver i øvrigt et vidt spillerum for fantasien.

Jeg skal ikke fordybe mig i bestemmelserne i forslaget til en præstelønningslov. Det er hovedsagelig bygget op efter de samme principper som de øvrige lønningslovsforslag. Der er kun ét punkt, jeg er betænkelig ved. Det er bestemmelsen om, at der kan ansættes hjælpepræster, der skal arbejde i flere sogne. Det er ikke lønningsbestemmelsen, der gør mig betænkelig, men det forhold, at vi i lønningsudvalget skal til at tage standpunkt til kirkepolitiske spørgsmål. Jeg husker fra min bibelhistorie, at spørgsmålet om ødelæggelsen af Sodoma og Gomorrha på et givet tidspunkt var aktuelt, og at der i den anledning førtes en